

Jeugd voorbereid op de toekomst: scenario's op school!

Scholen bereiden jongeren voor op de toekomst. Wat zou het mooi zijn als we wisten hoe de toekomst er uit zou zien! Dan wisten we precies waarop we onze jongeren moesten voorbereiden en wat we ze aan bagage mee zouden moeten geven. In Duitsland is de methodiek van scenarioplanning aangepast voor gebruik in het voortgezet onderwijs, zodat jongeren een gereedschap leren kennen en een vaardigheid ontwikkelen waardoor zij beter kunnen omgaan met de nog onbekende en onzekere toekomst. Dat kan in Nederland ook!

De toekomst is onzeker

Echter niemand weet hoe die toekomst eruit ziet, dus onderwijzen we onze kinderen in onderwerpen waarvan wij denken dat die in de toekomst zinvol zullen zijn. Ze krijgen onderwijs in allerlei vakken om kennis op te doen en vaardigheden te ontwikkelen. Tegelijkertijd willen we hen normen en waarden bij brengen en hen zich als mens laten ontwikkelen. Zo hopen we dat ze klaar zijn voor een nog onbekende toekomst.

Hoewel we de toekomst niet kunnen voorspellen, denken we er wel over na. Wat zou er allemaal kunnen gebeuren in de toekomst? De rest van ons leven houden we ons telkens weer met de toekomst bezig. Naar welke school ga ik na de basisschool? Wat wil ik doen als ik daarna mijn diploma heb gehaald? Ga ik daarna nog een opleiding volgen en welke dan? Waar wil ik wonen? Kan ik beter een huis huren of kopen? Bij alle vragen die een grote impact kunnen hebben op ons leven worden we (impliciet) steeds geconfronteerd met de toekomst. We kunnen natuurlijk uitgaan van wat we graag zouden willen, maar is dat nu echt de enige manier?

De jeugd heeft nog een hele toekomst voor zich

De jeugd is nog jong. Hoe jonger je bent, hoe meer toekomst je nog voor je hebt liggen. En hoe jonger je bent, hoe minder er nog vast ligt, dus hoe meer er nog te kiezen valt. En die keuzes moeten tegenwoordig op steeds jongere leeftijd gemaakt worden. De schoolkeuze na de basisschool is bijvoorbeeld al een belangrijke beslissing omdat overstappen lastiger is of lang doorleren betekent dat je straks meer schulden maakt. De wereld verandert meer en sneller dan ooit, dus oude recepten bieden weinig zekerheid meer.

Grote bedrijven en organisaties gebruiken scenario's om over hun toekomst na te denken en zich er op voor te bereiden. Scenarioplanning is vooral bekend geworden doordat Shell via scenario's voorbereid was op de oliecrisis in 1973. Shell had een mogelijke crisis al doordacht en kwam daardoor sterker uit de crisis. Waarom leren we deze manier van denken onze jeugd niet?

Scenario's: van bestuurskamer naar klaslokaal

Voor bedrijven is er volop literatuur over scenario's. Zo vond op 19 juni de lancering van 'Scenario based Strategy. Navigate the Future' plaats, een Engelstalig handboek over scenario's en strategie geschreven door Paul de Ruijter. Eén van de sprekers tijdens de boekpresentatie, Ulrich Golüke, maakte in zijn presentatie duidelijk dat bedrijven vooral scenario's gebruiken als zij al groot en machtig zijn. Zij zitten op de top van de zogenaamde s-curve en zijn in de bloei van hun leven. Maar je hebt het eigenlijk vooral nodig als je aan de onderkant van de s-curve zit, dus als je jong bent!

Om jongeren bekend te maken met de kracht van scenario's heeft Ulrich daarom samen met docenten in Duitsland een handleiding geschreven. Deze handleiding voor docenten geeft aan hoe een scenarioproces met jongeren van 15 tot 18 jaar doorlopen kan worden. Een aantal jonge docenten zijn nu getraind en op 6 scholen in de regio Aken wordt het gebruikt, geïntegreerd in het lokale schoolcurriculum.

Zijn verhaal inspireert anderen. Scenario's op school verspreid zich langzaam als een olievlek. In de VS zijn mensen actief om dit te promoten bij scholen. En ook in Nederland zijn we hard aan het werk om de aanpak te introduceren. Niet alleen in het voortgezet onderwijs, maar ook in het primair onderwijs!

De jeugd heeft de toekomst. En de jeugd maakt ook de toekomst. Laten we ze daarvoor de beste tools meegeven die we hebben!

Iris van Veen

tel +31 6 5598 2486

email tink.iris@gmail.com

web www.tink-iris.nl